

تفکیک اقدامات فرهنگی و اجتماعی پایتخت یک گام به جلو یا عقب؟!

هم‌افزایی فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شهری به جای تفکیک اقدامات در دستور کار شورای شهر قرار گیرد

گزارش بیژن یانچشمه

سه سال است که بحث تفکیک وظایف سازمان فرهنگی و معاونت اجتماعی مطرح شده اما از این حوزه‌ها مشکلات کاسته نشده است با این حال انتظارات از شهرداری در حوزه فرهنگی، اجتماعی یا توجه به کارکردهای مسائل فرهنگی و اجتماعی در ارتقای زندگی شهری زیاد است و تاکنون این بخش‌ها نتوانسته‌اند به‌صورت مطلوب به نیازهای شهروندان و خلأهای موجود در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی پاسخ دهند و به‌رغم تلاش‌های صورت گرفته

نیاز داریم بعد به ساختارها بپردازیم. احمد دنیامالی، رئیس کمیسیون حمل و نقل شورای شهر تهران نیز معتقد است باید در ابتدا ساختار شهرداری و مأموریت‌های آن خاص شود و ما با جداسازی مخالف هستیم؛ چراکه معتمدیم ساماندهی بهترین عنوان برای این طرح است و جداسازی سازمان فرهنگی و هنری سبب می‌شود هماهنگی کاهش یابد و به تبع آن مشکلات بیشتر شود.

تفکیک سازمان فرهنگی و هنری گره روی گره زدن است

احمد حکیمی پور، دیگر عضو شورای شهر تهران در این باره می‌گوید جداسازی سازمان فرهنگی هنری از شهرداری ناشی از یک ناهماهنگی مقطعی در شورا بوده و باید بدنه این سازمان به شهرداری بازگردد. چراکه شهرداری و شورا در یک مقطع دور زده شدند و باید با هماهنگی‌هایی که با دقت مقام معظم رهبری و مجلس انجام می‌دهیم، این مشکل حل و فصل شود. تفکیک سازمان فرهنگی و هنری گره روی گره‌زدن است. از سوی دیگر اسماعیل دوستی، عضو دیگر شورای شهر در این باره تأکید می‌کند که قانون اجازه ادغام وظایف این دو سازمان را نمی‌دهد؛ چراکه حوزه فعالیت آنها تفکیک شده است و نباید نگران جداسازی سازمان فرهنگی و هنری از شهرداری باشیم چراکه شهردار تهران حکم‌رئیس این سازمان را امضا می‌کند.

نناید از چابک‌سازی توسید

چندی پیش حجت‌الاسلام ناصحی اعلام کرده بود که با واگذاری مدیریت تمامی کتابخانه‌ها به سازمان فرهنگی و هنری، استارت تفکیک مسئولیت‌های فرهنگی از معاونت اجتماعی شهرداری تهران و الحاق آن به سازمان فرهنگی و هنری آغاز شده است. رئیس کمیته فرهنگی شورای شهر تهران از فصل‌شدن وظایف شهرداری تهران می‌گوید پیشنهاد می‌شود ستاد توانمندسازی بانوان و اداره کل زنان این معاونت نیز به دلیل جنس تکراری اقداماتشان با یکدیگر ادغام شوند.
مجتبی شاکری در خصوص جدایی برنامه‌های فرهنگی و هنری از معاونت اجتماعی شهرداری تهران و الحاق آن به سازمان فرهنگی و هنری که پیش ازین خبرش را رئیس کمیسیون فرهنگی شورا مطرح کرده بود معتقد است: ساختار سازمانی تکراری و هزینه‌های موازی و فعالیت‌های مشابه از جمله

آفت‌های سازمان فرهنگی و هنری و معاونت اجتماعی است. وی با بیان اینکه جداسازی برنامه‌های فرهنگی و هنری از معاونت اجتماعی منطقی و لازم است، تأکید می‌کند: با توجه به اینکه سازمان فرهنگی و هنری سابقه‌ای طولانی در اجرای برنامه‌های فرهنگی دارد و زیرساخت‌های لازم نیز در این سازمان ایجاد شده است به نظر می‌رسد جداسازی این برنامه‌ها از معاونت اجتماعی و الحاق به سازمان فرهنگی و هنری ضروری باشد. رئیس کمیته فرهنگی شورای شهر تهران با بیان اینکه از این پس سازمان فرهنگی و هنری متولی برنامه‌های هنری در تهران است و معاونت اجتماعی تنها به مسائل اجتماعی و رفاهی می‌پردازد، می‌افزاید: نباید از چابک‌سازی سازمان پترسیم چراکه یکی از بازهایی که در حال حاضر روی دوش شهرداری تهران سنگینی می‌کند، نیروی انسانی گسترده است که می‌توان با ادغام این سازمان‌ها و چابک‌سازی این مشکل را حل کرد. وی تأکید می‌کند که این سال اول شورای شهر چهارم است

این جمع‌بندی رسیدی و قرار بود در این راستا مصوبه‌ای داشته باشیم اما شهرداری تهران اجازه خواست تا بیسترسازی‌های لازم را انجام دهد و حالا با تغییر سازمان فرهنگی و هنری اعلام کرده‌اند که آمادگی پوشش تمامی برنامه‌های فرهنگی و هنری پایتخت را دارند.

مصوبه مجلس برای واگذاری اماکن فرهنگی شهرداری

معون برنمه‌ریزی، توسعه‌شهری و امور شورای شهرداری تهران با بیان اینکه شورای عالی فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران پیش از یک سال است که اقدامات خوبی در راستای دغدغه دوستی که این طرح را ارائه نموده‌اند انجام داده است، می‌گوید: تفکیک مسائل فرهنگی و اجتماعی به صورت مطلق مقذور نیست چراکه با توجه به مصوبه شورای اسلامی شهر تهران در دو سال گذشته که واحدهای شهرداری را ملزم به هزینه درصدی از اعتبارات خود در فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی می‌کند اجرای صحیح اهداف مدیریت شهری و در کلان مدیریت فرهنگی و اجتماعی توسط خود آنان است.

ناصر امانی همچنین به اساسنامه مصوب سازمان فرهنگی و هنری مراجعه می‌کند و تهران اشاره کرد و می‌افزاید: این اساسنامه مصوب مراجع بالاتر از شورای عالی شهر و شهرداری تهران

است و طبیعتاً تغییر آن نیز توسط شهرداری تهران مقذور نیست و تدبیر شهردار هم بر اجرای اساسنامه سازمان به عنوان مبنای کار فرهنگی در شهر تهران است و در این راستا اداره اماکن فرهنگی شهر تهران باید توسط سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران صورت پذیرد که در این راستا در سال گذشته با همکاری معاونت اجتماعی و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران بیش از ۲۰۰ کتابخانه و اماکن فرهنگی از حوزه اجتماعی به سازمان فرهنگی تحویل شده است.

معاون شهردار تهران معتقد است هر فعالیت فرهنگی که به انقلاب، ارزش‌های اصلی نظام و مسائل ملی و مذهبی بپردازد در چارچوب وظایف سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران است. حال آنکه هر فعالیت فرهنگی که به مأموریت‌های شهرداری و آموزش شهروندی مانند فرهنگ شهرنشینی، فرهنگ ترافیک و… می‌پردازد توسط حوزه اجتماعی شهرداری تهران انجام خواهد شد. معاون شهردار تهران با اشاره به قانون مصوب مجلس شورای اسلامی در خصوص سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران تأکید می‌کند که طبق این قانون، شهرداری تهران موظف به متمرکز نمودن کلیه فعالیت‌ها با ماهیت فرهنگی، هنری و ورزشی در سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران است.

سازمان فرهنگی هنری در حال فر به شدن است

همچنین رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران با اشاره به فائله شهرداری در موضوع خانه شهریاران جوان می‌گوید: سازمان فرهنگی، هنری چندی دیگر از بدنه شهرداری جدا و مستقل می‌شود و مدیریتش از دستمان در می‌رود و نباید به اختیارات این سازمان اضافه کنیم.

علیرضا دبیر با بیان اینکه باید از اختیارات سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران کاسته شود، گفت: سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران در حال فر به شدن

است و افزودن به اختیارات سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران، یک اشتباه استراتژیک است، چراکه چندی پیش با لابی دوستان، فرمانداری به شورا نامه زده است که حق افزایش و تعیین نرخ مراکز فرهنگی و هنری را نداریم چراکه این سازمان مستقل است. آنچه در حوزه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی در شهر مهم است آن است که توسعه فعالیت‌های فرهنگی و هنری و اجتماعی نیازمند آن است که از مهندسی فرهنگی کشور تبعیت کند و اینگونه نباشد که در کلاتشهری مانند تهران تمامی بار برنامه‌ها و فعالیت‌ها و زیرساخت‌ها بر دوش مدیریت شهری قرار گیرد و دستگاه‌های متولی که دارای بودجه و اعتبار هستند در حاشیه قرار بگیرند و با این حال ضروری است تا تمامی فعالیت‌های حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی با سند چشم‌انداز مدیریت شهری هماهنگ و همراه باشند تا بتوان در سایه فعالیت‌های خدماتی و ارائه برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی به توسعه پایدار شهری دست یافت.

ساماندهی و توسعه فعالیت‌های فرهنگی با توجه به نیازهای روزافزون شهروندان می‌طلبد تا برنامه‌ها با برهیز از موزای کاری به سمت رونق و کاربردی ساختن برنامه‌ها در این حوزه‌ها سوق داده شود.

هر چند بحث بر سر الزام شهرداری تهران به ساماندهی مأموریت‌های فرهنگی و اجتماعی شهری و ورزشی به گفته رئیس شورا در وهله اول شهرداری را ملزم به ساماندهی مأموریت‌های فرهنگی و اجتماعی و هنری کرد تا شهرداری این روند هر سه‌ه‌گزارش ساماندهی را به شورای شهر ارائه کند و همچنین شهر مدت تا کمیته مشترک فرهنگی با مجلس شورای اسلامی و دفتر مقام معظم رهبری در صورت موافقت شورای فرهنگ‌انداز مدیریت شهری و در کلان مدیریت فرهنگی و اجتماعی کشور تأثیر گذار باشد و بر اساس برنامه مهندسی فرهنگی کشور گام بردارد. با این تفکیک به نوعی عقبگرد به حساب می‌آید که باید هن‌به‌ها از جیب شهر و شهروندان پرداخته شود.

یادداشت

مدیریت شهری از شبکه‌های اجتماعی شهری عقب ماند!

■ **بیژن سورانی**

گسترش انواع شبکه‌های اجتماعی و مجازی در میان کاربران به خصوص دارندگان گوشی‌های همراه در یکی دو سال اخیر سبب شده است تا شهروندان نسبت به اطراف خود نیز حساس شوند و واکنش نشان دهند به گونه‌ای که هر یک از شهروندان با داشتن یک گوشی که سیستم‌های عامل مجهز داشته باشد می‌توانند در شهر به عنوان یک رسانه عمل کنند. کوچک‌ترین اتفاق در شهر از جانب شهروندان در کسری از ثانیه توسط هر یک از آنها ضبط می‌شود و برای گروه‌های هدف که شخص در آن عضو است ارسال می‌شود و این اتفاق یعنی نشر مطلب و عکس به صورت گسترده در اکثر شبکه‌های همنام منتشر می‌شود. به عنوان مثال اگر درختی در شهر توسط عوامل شهرداری قطع شود، تصاویر گرفته‌شده از صحنه و چگونگی قطع درخت سریع‌ادر شبکه‌های اجتماعی شهری نشر پیدا می‌کند و حال هر شخصی که دسترسی به این تصاویر و مطالب پیدا کند روی آن اظهار نظر خود را نیز اعمال می‌کند فارغ از اینکه اصل موضوع چیست که در این مثال منظور ما قطع کردن یک تنه درخت خشک است.از آنجایی که مخاطبان نسبت به قطع درختان و تخریب فضاهای سبز حساس هستند اولین افرادی که این خبر را ضبط و نشر می‌دهند می‌توانند جهت و سوگیری خبر را نیز مشخص کنند.

در حقیقت توسعه و گسترش تکنولوژی‌های این امکان را در شهر فراهم کرده است تا هر یک از شهروندان در نقش یک مدیر شهری عمل کند. حساسیت نسبت به موضوع‌ها و سوز‌های شهری بیشتر از سایر سوز‌ها در شبکه‌های اجتماعی رصد می‌شود و علت آن هم در دسترس بودن عناصر اصلی آن سوز‌های شهری است. فردی که از در خانه یا به بیرون می‌گذارد با دیدن هر سوز‌ه‌ای آن را ضبط می‌کند و انتشار می‌دهد چرا که آن موضوع فارغ از جنبه‌های مثبت یا منفی آن برای فرد مهم است. در حال حاضر تمامی اتفاقات آشکار شهری زیر میلیون‌ها چشم مجازی رصد و تحلیل‌ها و نظرهاى مختلفی ارائه می‌شود. به گونه‌ای که شخص تهیه‌کننده تصاویر و یا متن‌ها با توجه به سوابق ذهنی خود از موضوع نسبت به ضبط و انتشار مطالب اقدام می‌کند و در اکثر مواقع به دلیل اطلاع‌رسانی ناقص و دیر هنگام یا فراهم نکردن زمینه برای یک برنامه، اقدام یا عمل مدیریت شهری از شبکه‌های اجتماعی عقب می‌ماند.

خبر همراه با تصاویر به سرعت برق گسترش می‌یابد و از پاسخ و توضیحات خبری نیست.

گاه‌برخی از سوز‌ها چنان از اهمیت بالایی برخوردار هستند که هر لحظه درنگ در انتشار و رسیدگی به موضوع می‌تواند با جان و سلامتی شهروندان در ارتباط مستقیم باشد. بنابراین لازم است تا در مباحث شبکه‌های اجتماعی مجازی به دو نکته توجه و بریزای صورت بگیرد: اول آنکه شهروندان به میزان آگاهی و اهمیت و حساسیت موضوع‌های شهروندی که آموزش دیده‌اند و اطلاع کسب کرده‌اند واکنش نشان می‌دهند که لازم است در این مورد بحث آموزش شهروندی و مشارکت در اداره امور شهری از کوچک‌ترین بخش یعنی نظافت محل زندگی گرفته تا مسائل مهم دیگر به خوبی آموزش داده شود تا فرد با ذهنیت مثبت به این کار اقدام نماید، یعنی اینکه اگر موضوع یا سوز‌ه‌ای را ضبط و انتشار می‌دهد قصد آن برطرف کردن مشکل و معضل باشد، نه می‌چ‌گیری از مسئولان و سایر مباحث دیگر.

مورد دوم به صورت مستقیم به مدیریت شهری اعم از تمام مسئولان و کارمندان و فعالان حوزه شهری برمی‌گردد. پاسخ شفاف در دور از نگاه‌های مخرب به سوز‌ها در کمترین زمان ممکن و دقت در ارائه پاسخ و توضیح فارغ از پاک کردن صورت مسئله. در حقیقت در این بخش مدیریت شهری که حالا در اکثر کلاتشهرها مدیریت شهری در منطقه‌محوری و از آنجا به ناحیه‌محوری و محله‌محوری ختم یافته و تقسیم وظایف کرده‌اند باید دقت کنند به موضعی که در مسیر غیر صحیح آن طرح شده است و به افکار عمومی شهروندان لطمه می‌زند. در کمترین زمان ممکن واکنش نشان دهند؛ ارائه صحیح مطالب از کانال‌های رسمی خود می‌تواند به اعتماد عمومی و جلب رضایت شهروندان کمک شایانی بکند و بحث مشارکت و تعامل شهروندان در اداره شهر را بیشتر نمود دهد. در حقیقت رفتار شهروندان در انعکاس مسائل و مشکلات شهری به نوعی فرصت و ظرفیت‌سازی پیش رو برای مدیران شهری است تا با رصد اخبار و اطلاعات و تصاویر در اداره بهتر شهر بگویند و باید توجه داشت در شرایط حاضر نیازها و خواسته شهروندان فراتر از نگاه‌های گذشته به مدیریت شهری است که فقط شهروندان خواستار دریافت خدمات در حوزه‌های شهری بودند، حالا نیازهای شهروندان در ابعاد فرهنگی اجتماعی در مرز پارکی با خدمات شهری در آمیخته است تا آنجایی که در یک درخواست و نیاز شهروندان می‌توان چندین مؤلفه را همزمان مشاهده کرد. براین اساس لازم است تا مدیریت شهری در این حوزه نیز به جای مقاومت منفی با فراتر گذاشته و با همراهی و مشارکت شهروندان در صدد برطرف کردن مسائل و مشکلات شهروندان از نگاه نیازهای آنان برآید تا مسائل و مشکلات به صورت تاز و بودی برطرف شود و اگر مدیریت شهری در این زمینه گام‌های مشخص و مبتنی بر اصول و قواعد بردارد، افکار عمومی بی‌پاسخ خواهد ماند و نگاه به انجام خدمات هر چند بسیار مثبت هم با نگاه منفی صورت خواهد گرفت بنابراین ضروری است تا مدیریت شهری عقب‌ماندگی خود را در حوزه شبکه‌های اجتماعی شهری جبران کند تا از قافله شهروندان در این حوزه عقب نماند و این امر زمانی حالت مطلوب به خود خواهد گرفت که روابط عمومی‌ها در همه بخش‌های مدیریت شهری از لاک فاقعی و مقاومتی بیرون بیایند و با هم‌افزایی به خواسته شهروندان پاسخگو باشند و این موضوع محقق نخواهد شد مگر آنکه نگاه بخش‌های روابط عمومی دچار تغییر و تحول شده و با تکنولوژی روز همراه شود تا بتواند به خلأها پاسخ دهد.

تصویر شهر در شبکه‌های اجتماعی

توقف ماشین بلیس روی خط عبایر پیداه

سفرهای افطار خیرین برای شهروندان

هر روزه صدها خودرو و شماره‌گذاری شده به شهر افزوده می‌شود. این روینداد در حالی در شهرها تکرار می‌گردد که بهار با طراوت، سبزی و شادابی خود به پایا راه رسیده است اما معیار شهری پر از خودروهای رنگ و وارنگ شده است و به جای ترافیک انسان محور درگیر ترافیک خودرو و محور شده‌ایم و اقدامات صورت گرفته همچون خروج خودروهای فرسوده و توسعه شبکه حمل‌ونقل عمومی به‌کندی پیش می‌رود و اقدامات صورت گرفته با توجه به افزایش و تراکم جمعیت شهری بسیار ناچیز است. در این زمینه به گفته معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری خیابان‌های شهر معیار عمومی‌اند نه ملک شخصی. بنابراین لازم است تا اقدامات مدیریت نگاه و سایر دستگاه‌های شهری به سوی شهر انسان محور سوق داده شود تا شهروندان از شرس شهر خودرو محور خلاص شوند.

■ **بی توجهی به ترافیک انسان محور**

به دلیل اهمیت موضوع شهر انسان محور موضوع چندی پیش در صفحه شهری مورد توجه قرار گرفت ولی به خاطر کندی در اهتمام به این موضوع مهم، باز هم موضوع زروپایی معیار مورد توجه قرار گرفت. بر این اساس در حالی که معیار شهری رو به گسترش است و شاهر‌های حیاتی در تمام جهت‌های شهری از شمال به جنوب گرفته تا شرق به غرب و بالعکس در حال احداث است، معیار جدید شهری در کمترین زمان ممکن به دلیل شیوه‌های نادرست استفاده از خودرو به نفع زیر بار ترافیکی رفته و اشباع می‌شود و باز هم تکرار قسه کهنه و دراز بار سنگین ترافیکی که برای

راندگان و سرنشینان اتومبیل‌ها جز غصه چیزی به همراه ندارد و زنجیر‌های از خودروها پشت سر هم صف می‌کشند تا شاید روزن‌های برای عبور باز شود.

بر این اساس با آنکه همه ما با ترافیک (آمدوشد) سر و کار داریم اما کمترین اهتمام را در رعایت قوانین ترافیکی به کار می‌بندیم. اکثر شهروندان به داشتن وسیله نقلیه علاقه دارند و در این میان استفاده از معیار شهری را حق مسلم خود می‌دانند. از معیار شهری استفاده می‌کنند بدون آنکه به هویت ترافیکی که همان انسان است توجه کنند.

■ **خیابان‌های شهر معیار عمومی‌اند**

در کشور ما یک بعد که همان خودرو است رشد می‌کند و بعد دیگر آن یعنی فرهنگ ترافیک از آهنگ رشد بسیار کمتری برخوردار است. در یک نگاه دقیق می‌توان دریافت اگر در بحث ترافیک انسان محور ترافیک (آمدوشد) در نظر گرفته شود، این انسان است که می‌تواند به ترافیک و مسائل آن هویت ببخشد و لازمه این نگاه آن است که از سایر پتانسیل‌های موجود بیشتر استفاده شود. در این زمینه معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران با اعلام اینکه به دلیل وجود بازار و بسیاری از دستگاه‌های دولتی در محدوده مرکز شهر، تمایل سفر به این محدوده بسیار بیشتری از مناطق دیگر است و برای همین، محدودیت‌هایی برای ورود و تردد خودروها در مرکز شهر پیش‌بینی شده، می‌گوید: واقعیت این است که هر خودروی شخصی که وارد این محدوده می‌شود، عارضه‌ای در شهر وارد می‌کند و برای جبران این عوارض، از سال ۱۳۵۹ و با تصویب شورای انقلاب طرحی موسوم به طرح ترافیک در تهران مورد اجرا

^[1] هم‌افزایی فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شهری به جای تفکیک اقدامات در دستور کار شورای شهر قرار گیرد